

FØROYA SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 9.

Lýsingaprisur fyri petitreglu: 40 oyru á 1. síðu, 30 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 4. mars 1944.

Bladið verður
kostar kr. 1,50

bilagt á posthúsinum, og
+ porto um fjórðingsárið

18. árg.

Landsnevndin hevur samtykt at heita á bretska stýrið at fáa Føroyum til vega 10 milliúnur í svensku krónum til keyp av 50 skipum í Svøríki.

Samstundis er heitt á svenska stýrið at ganga við til at geva Føroyum rætt til at fáa hesi skip bygd í Svøríki.

I seinastuni eru samráðingar farnar fram millum landsnevndina, fiskivinnunevndina og umboðsmenn fyri vinnufelögin um stórspurningin at fáa skip bygd í Svøríki at nýta aftaná kriggið.

Landsnevndin hevur í samráð við vinnufelögin vent sær til bretska ríkisstýrið um at fáa umvekslað 10 milliúnur í svenskar krónur til keyp av 50 skipum, og er samstundis vent sær til svenska ríkisstýrið um at fáa bygt hesi skip í Svøríki.

Vit prenta her ummælini hjá teim trimum høvuðsfelögunum:

Til

Landsnevnd Føroya Løgtings.

Vit hava móttikið frá Landsnevndini, bræv av 18/2.—1944 við 3 skjølum: 1) avskrift av einum svarskrivi frá svenska vicekonsulatinum í Havn. 2) avskrift av brævi frá amtinum til Landsnevndina. 3) avskrift av svarskrivi frá svenska generalkonsulatinum í London.

Landsnevndin biður um okkara áliti í fyriliggjandi máli, endurnýggjan av skipafloetanum, og vit loyva okkum her at framseta sjónarmið okkara.

Føroya fiskimannafelag er samhugað við øllum teimum, ið starva fyri at endurnýggja fiskifloatan, og heldur ikki at hetta starv er lokið, fyrr enn tónnagan er tann sama, sum hon var fyri krigstíðina. Um støddina á skipum ynskja vit ikki at siga meir enn, at tey fiskifør, sum talan er um at fáa frá Svøríki mega verða hóskaði til teir nýggjastu veiðumátarnar, t. d. langlinuveiðu frá skipum, veiðu við gønum frá skipum, veiðu við smærri trolum og veiðu við snurrevot. Harfyri vilja vit ikki gloyma, at okkum er tørvur á at fáa stórar trolarar og stór og væl umbúgvin farmaskip til flutning av feskum fiski. Um hetta má eisini verða hugsað í rúmari tíð áður enn hesin ófriður, sum nú er, er endaður.

Føroya fiskimannafelag mælir Landsnevndini til at gera alt, sum hon er ment fyri at fáa hesi umtalaðu skip frá Svøríki í so stórum tali, sum vit eru ferir fyri at taka ímóti.

Vit geva hervið hesum máli okkara besta viðmæli.

Vegna form. Føroya fiskimannafelag
R. Rasmussen
felagsskrivari.

Til Landsnevndina.

Skriv frá Landsnevndini, sum vit hava móttikið í seinastu viku, hava vit fatað soleiðis, at vit verða bidnir at siga okkara hugsan, um hvat ið tørvur er á at gera okkara fiskivinnu til bata, og serliga hvat ið mestur tørvur er á í løtuni.

Tí viðvíkjandi, hvussu stórt tal av fólkinum má fáa arbeiði í fiskivinnuni, er at siga, at hetta er givið Løgtingsins millumtinganevnd fiskivinnu viðvíkjandi upp í hendur at kanna eftir, og við tað at fiskivinnan nú í fleiri ár hevur verið lögð í ræsur, sum hvørki hava verið áður ella sum kunna væntast at vera aftur, tá ið friðartíð kemur, verður okkara hugsan um tað bert eftir ætlan. Vit hugsa okkum, at o. u. 4000 menn mugu fáa vinnu sína av sjónum, um okkara samfelag, sum tað nú er, skal kunna haldast uppi.

Tey fer, ið vit halda krevjast, smærri útróðrarbátar ikki uppíroknaðir, eru:

- 1) minni fer frá 15—30 tons til nærindis fiskiskap,
- 2) skip uppá 50—70 tons til snurreveiði og linuveiði,
- 3) skip uppá 100—150 tons til trol-, lín- og sildaveiði,
- 4) trolarar, ið kunna driva langfara fiskiskap alt arið,
- 5) skip frá 200 tons um uppeftir til harðfrystingar fiskiskap.

Skipini undir 4) og 5) halda vit eiga at vera jarn- ella stálskip.

Til 1). Ein stórir partur av okkara sjófarandi fólki vil kunna fáa sína vinnu við hesum ferum til heima fiskiskap og nærindis fiski-

skap. Vit mæla til, at í fyrstu syftu verður roynt at útvega einá góða nøgd av hesum ferum, sum bæði eru tey biligastu, og sum kunna koma smáum bygðum eins væl og stórum til nyttu, av tí at tað beinasta vil vera, at teir, ið eiga hesi fer, eiga tey sjálvir og helst í felagi.

Til 2.) Ein partur av okkara fiskivinnu kann hugsast at fara fram við hesum ferum, sum í hondunum á dugandi monnum og um seluviðurskiftini fyri ísfisk vera lagalig, mugu kunna geva góða vinnu.

Til 3.) Vit mæla til, at stórir dentur verður lagdur á hesi fer, sum eru nýtilig í fjølbroyttum fiskiskapi og eftir okkara hugsan eru lætt at driva. Umframt til annað eru tey nýtilig til at trola við um vetrarnar eftir sild í Norðsjónum t. d.

Til 4.) Hesum skipum nýtir einki viðmæli; tey seinastu árini hava til fullnar víst tann týðning, tey hava fyri okkara samfelag, men tað er neyðugt at vísa á, at tey mugu vera tíðarhóskandi, bæði viðvíkjandi byggingarhátti, stødd og maskinu og eiga at vera so stór, at tey kunna leita til fjarlagðar fiskileiðir á vetri sum á sumri.

Til 5.) Hvussu stór ið hesi skip eiga at vera, er ilt at siga enn, tí hesin fiskiskapur er so nýggjur. Vit halda kortini at kunna siga, at tey eiga ikki at vera undir 200 tons, og tey eiga, sum øll tey fer, sum her hava verið umrødd, at hava sterka maskinu, bæði fyri at kunna koma skjótt fram, vera skjótfør í drift og vera tjeðlig til at driva atlan reiðskap.

Fyri at okkara fiskiskapur í framtíðini skal kunna koma til fulla nyttu, má verða víst á, at neyðturvuligt av frystihúsum og tilgerðarhúsum, harundir flakavirkishús, má verða bygt á landi, so tann fiskur, ið kemur higar og ikki kann verða fluttur ut beinan vegin, kann verða lagdur í bráðfengis kuldagoymslu ella viðgjørdur til seinni útflutning, serliga vil hetta galda veiðini av ferunum, nevnd undir 1) og 5).

Hetta er tað, ið vit leysliga hava at siga sum okkara hugsan um stevnumið fyri føroyskum fiskiskapi í næstu framtíð. Hvussu tey einstøku ferini skulu vera, má verða avgjort millum teir, ið skulu driva tey, og teir stovnar, sum

veita teimum hjálp til at fáa tey. Hugsað eigur fyrst og fremst at verða um at útvega sjógóð, haldgóð og nýmótans fer, sum kunna veita arbeiði til mest møguligt fólk á sjógví og landi, og at hesi fer koma flest møguligt plássum til góðar.

Við hávirðing
fyri Føroya Skipara- og Navigatørfelag.
Ole Jacob Jensen.

Til Lagtingets Landsnævn.

I Besvarelse af det ærede Landsnævnss Skrivelse af 18. ds., hvori anmodes om et Forslag til Program for Anskaffelse af Fiskefartøjer (Nybygninger) fra Sverige, skal Færøernes Rederiforeningen tillade sig at udtale følgende:

Rederiforeningen har forelagt Sagen for saa mange af Medlemmerne, man har kunnet komme i Forbindelse med indenfor den Tidsfrist, der var givet for Besvarelsen. Resultatet af de Drøftelser, der har været ført, kan sammenfattes i følgende Bemærkninger:

Rederiforeningen mener, at den foreliggende Sag er af saa stor Betydning, at det vil være rigtigst at nedsætte et Udvalg, f. Eks. bestående af 3 Medlemmer fra Lagtinget, 3 Medlemmer fra Rederiforeningen, 3 Medlemmer fra Fiskerne og 3 Medlemmer fra Skibsfererne, som i Fællesskab kunde tage Stilling til Sagen og fremskaffe alle Oplysninger vedrørende de omtrentlige Udgifter til Anskaffelse af Fartøjer, Motorer, Bygningskonstruktion etc. Sagen er jo af Interesse for alle fiskeriinteresserede, og det vilde derfor sikkert være mest hensigtsmæssigt, om Organisationerne kunde afgive en fælles Indstilling.

Det Udvalg, som eventuelt vilde blive nedsat, burde formentlig først og fremmest beskæftige sig med følgende Problemer:

1. Det økonomiske Spørgsmaal ved Anskaffelse af Nybygninger (Byggesummen).
2. Fartøjstypernes Afhængighed af hvilke Fiskerimetoder, Afsætningsforholdene efter Krigen vil gøre lønnende (i den Udstrækning det er muligt at foretage en Bedømmelse).
3. Anskaffelse af nye Motorer til de allerede eksisterende Fiskefartøjer paa Færøerne.
4. Sege Udveje for Anskaffelse af Materialer til Modernisering af de i Pkt. 3 nævnte Fartøjer, heri specielt nye Motorer, som allerede nævnt. De ældre Fartøjer menes